

S?rt Rahats?zl??? Skalas?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *S?rt Rahats?zl??? Skalas?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30407>

Özet

S?rt Rahats?zl??? Skalas? (Backill) olarak da bilinen bu ölçme arac?, bireylerin s?rt a?r?s?, bununla ili?kili yetersizlik durumu ve genel hastal?k alg?lar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilm? bir ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Ölçek, 2017 y?l?nda Çarho?lu ve Ç?taker taraf?ndan gerçekleştirilen bir pilot çal??ma ile Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r. Çal??ma, özellikle s?rt rahats?zl??? ya?ayan bireylerin psikososyal ve fonksiyonel durumlar?n? güvenilir bir ?ekilde ölçmeyi hedeflemektedir.

Orijinali "The Back Illness Pain and Disability Nine-Item Scale" olan bu arac?n adaptasyonu, 24 maddelik bir form üzerine odaklanm??t?r. Derecelendirme, 1 (Hiç kat?lm?yorum) ile 6 (Tamamen kat?l?yorum) aras?nda de?i?en 6'l? Likert tipi bir ölçek kullan?larak yap?lmaktadır. Bu uyarlama çal??mas?, uluslararası bir kongrede sunulmu? olup, alanda s?rt rahats?zlikler? de?erlendirmesi için kültüre özgü bir araç sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

S?rt Rahats?zl??? Skalas?, Backill, S?rt A?r?s?, Yetiyitimi, Uyarlama Çal??mas?, Likert Ölçe?i, 24 Madde, A?r? Alg?s?, Sa?lık Bilimleri.

Yazarlar

Mübeccel Nur Çarho?lu, Sümeyye Ç?taker.

Amaç

S?rt Rahats?zl??? Skalas?'n?n temel amac?, kronik veya akut s?rt rahats?zlikler? ya?ayan bireylerin ya?ad??? a?r? ?iddetini, fiziksel k?s?tlilikler? ve hastal??a yönelik genel alg?lar?n? kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, klinisyenler ve ara?t?rmac?lar için hastalar?n tedaviye yan?tlar?n? izlemede ve rehabilitasyon programlar?n?n etkinli?ini objektif olarak ölçmede standart bir araç sa?lamay? amaçlamaktadır.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?n?n spesifik amac? ise, orijinal olarak geli?tirilm? olan "Back Illness Pain and Disability Nine-Item Scale" (Backill) ölçe?inin Türk popülasyonunda kültürel ve dilsel e?de?erli?ini, geçerli?ini ve güvenilirli?ini saptamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki sa?lık bilimleri ve psikoloji ara?t?rmalarında s?rt rahats?zl??? de?i?kenini ölçmek için güvenilir bir enstrüman kullanma imkanı sunulmuştur.

Yap?

S?rt Rahats?zl??? Skalas?, s?rt a?r?s? ile ili?kili üç ana psikolojik ve fonksiyonel yap?y? ölçmek üzere tasarlanm???t?r: **A?r? ?iddeti, Fiziksel Yetiyitimi (Disabilite) ve Hastal?k Alg?s?**. Orijinal ölçek 9 maddeden olu?mas?na ra?men, Türkçe uyarlama çal???mas?nda 24 madde kullan?lmas?, uyarlamac?lar?n ölçenin kapsam?n? geni?leterek ilgili alt boyutlar? daha detayl? inceleme çabas?na i?aret etmektedir.

Ölçekteki maddeler, bireylerin günlük ya?am aktivitelerinde ya?ad?klar? k?s?tlamalar?, a?r? nedeniyle hissettikleri s?k?nt?lar? ve hastal???n genel ya?am kaliteleri üzerindeki etkisini sorgulamaktad?r. Kullan?lan 6'l? Likert derecelendirme sistemi, kat?l?mc?lar?n ifadelerle ne ölçüde hemfikir oldu?unu detayl? bir yelpazede belirtmesine olanak tan?r, bu da ölçülen yap?n?n nüanslar?n? yakalamada önemlidir.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisine dair detayl? bir analiz sunulmam???t?r. Ancak, pilot çal???ma olarak belirtilen uyarlama sürecinde, ölçenin kültürel e?de?erlik ve dilsel geçerlik çal???malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Ölçenin geçerli?inin tam olarak kan?tlanmas? için, kongre bildirisinde sunulan detayl? sonuçlar?n incelenmesi gerekmektedir.

Sa?l?k psikolojisi ve fizyoterapi alanlar?nda kullan?lacak bu ölçenin, yap? geçerli?i (faktör analizi sonuçlar?) ve ölçüt ba???ml? geçerli?i (örneğin, bilinen di?er a?r? ve disabilite ölçekleriyle korelasyonu) gibi farklı geçerlik türlerinin raporlanmas?, ölçenin bilimsel sa?laml???n? peki?tirecektir.

Güvenirlik

Ölçenin güvenilirli?i, **Test-Tekrar Test** yöntemi kullan?larak sa?lanm???t?r. Bu yöntem, ölçenin ayn? bireylere farklı zamanlarda uyguland???nda tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini de?erlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Test-tekrar test kararlılı???, s?rt rahats?zl??? gibi nispeten stabil oldu?u varsay?lan alg? ve yetiyitimi yap?lar? için uygun bir güvenilirlik kan?t?d?r. Güvenirlik sonuçlar?n?n daha kapsaml? olmas? için, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) de?erlerinin de sunulmas?, ölçek maddelerinin kendi aralar?ndaki korelasyon düzeyini gösterecektir.

Faktör Analizi

Kaynak verilerde faktör analizine dair do?rudan bir bilgi verilmemi?tir. Ancak, 24 maddelik Türkçe uyarlaman?n, orijinal 9 maddelik ölçenin teorik yap?s?n? (A?r?, Disabilite, Hastal?k Alg?s?) koruyup korumad???n? belirlemek amacıyla Faktör Analizi yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Bu analiz, 24 maddenin hangi alt boyutlara yüklendi?ini netle?tirecek ve ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyecektir. Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu olarak m? yoksa tek bir genel s?rt rahats?zl??? puan? olarak m? kullan?lmas? gerekti?i konusunda rehberlik edecektir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (The Back Illness Pain and Disability Nine-Item Scale'n Türkçe versiyonu).

Format: Öz bildirim ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: S?rt rahats?zl??? veya a?r?s? deneyimleyen bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Pilot çal??ma, Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararası Sa?lık Bilimleri Kongresi kapsamında sunulmu?tur, bu da çal??manın genellikle klinik veya sa?lık hizmeti alan bireyler üzerinde yap?ld???n? dü?ündürmektedir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 24 maddeden olu?ur ve 6'l? Likert tipi derecelendirme (1=Hiç kat?lm?yorum - 6=Tamamen kat?l?yorum) kullan?larak yan?tlan?r. Yüksek toplam puanlar, daha ?iddetli s?rt rahats?zl???, a?r? ve yetiyitimi alg?s?n? i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Bel A?r?s?, Fiziksel Disabilite, Hastal?k Alg?s?, Test-Tekrar Test, Sa?lık Bilimleri, 6'l? Likert, Mübeccel Nur Çarho?lu, Adaptasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: mubeccelnurcarhoglu@hitit.edu.tr (Sorumlu Yazar: Mübeccel Nur Çarho?lu).

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in adaptasyon çal??ması 2017 y?l?nda bir kongre bildirisi olarak yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri, lisans ücretleri ve ticari amaçl? kullan?m? hakk?nda kesin bilgi için sorumlu yazar

Mübeccel Nur Çarho?lu ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Bu ölçe?in orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [backill-skalasi-toad.pdf](#).

Kaynaklar

Çarho?lu, M.N., & Ç?taker, S. (2017). The Back Illness Pain and Disability Nine-Item Scale (Backill) Türkçe versiyon, geçerlik ve güvenirlik çal??mas? (pilot çal??ma). *Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararası Sa?lık Bilimleri Kongresi*, (ss. 1021). Ayd?n: Adnan Menderes Üniversitesi.

S?rt Rahats?zl??? Skalas? Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Ancak ölçek, 24 maddeden oluşmaktadır. Maddelerin tam içeri?i için yazar referans?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM